

Året der gik i 2009.

Uge 51, Glædelig jul og godt nytår

Året 2009 blev et år hvor økonomien i planteavlen forventes at blive rekord dårlig. De meget lave priser rammer planteavlerne hårdt. Den eneste trøst er, at renten også er rekord lav. Der synes at være en sammenhæng mellem kornpriser, renter og inflationen. Man må håbe på, at husdyrproducenter får gavn af de lave priser og måske ligefrem får lyst til at udvide produktionen.

Uge 49, Alt er drivende vådt

Det regner og regner og jorden er overmættet af vand, og Gudenå systemet er fyldt op. På tagene med lav hældning gror mosset lystigt. Mosset på tagene er ved at være et problem. Det medfører, at vand nogle steder løber igennem samlinger og drypper på gulvet. Såfremt vi får en tørvejs periode skal nogle af tagene fejles rene. Meget fugtig vejr, ingen frost, træer og masser af kvælstof i luften giver mosset kronede dage. Der har været udviklingsdag i Økologisk Landsforening. Det er en dag hvor kuglerne til fremtidige faglige projekter omkring udvikling af økologi støbes.

Uge 48, En uge med sindsoprivende oplevelser

Det har været en uge med ikke bare en, men hele to sindsoprivende oplevelser. Torsdag den 26. november skriver forsikringselskabet Alm. Brand at de på grund af forøgelse i antallet af skader generelt, justerer prisen på kundernes forsikringer. Det betyder en præmiestigning på 21% på bygninger, 14% på løsøre og 36% på familieforsikringen. Ved henvendelse kunne Alm. Brand oplyse at den store stigning skyldtes en anmeldt skorstensbrand, der ikke udløste nogen erstatning, idet den ødelagte kedel var for gammel til at man ville erstatte denne. Nu har vi så godt et par uger til at finde et andet selskab. Alm. Brand er rigtig dygtige.

Den anden sindsoprivende oplevelse stod Jyllands-Posten for. I en forside artikel konkluderer avisen at økologisk jordbrug medfører fældning af regnskov, fødevaremangel og øget udledning af drivhusgasser, som belaster miljøet. Økologerne har ellers lige offentliggjort en ny klimastrategi, der markant minimerer klimabelastningen.

Uge 47, Hjemmesiden opdateret med grave billeder

Siden med billeder af vragdele er blevet opdateret. Billederne kan ses ved at følge dette link [VRAGDELE/WRECKAGE](#)

Har i øvrigt været ude at holde foredrag om min gamle flyvemaskine.

Arbejdet med landbruget står stille lige nu. Det er skræmmende at temperaturen er 10 - 12 grader om dagen på denne årstid.

Fruen har derfor fundet på, at det vil være en rigtig god ide, at få ordnet nogle af de mange hængepartier omkring vedligehold af stuehuset.

Uge 45, Tid til eftertænksomhed

Nu da der ikke er noget at gøre i marken, kan man gå og spekulere over året der gik. Noget gik godt og andet kan gøres bedre i fremtiden. Det nuværende sædskifte med 33% kløver efterfulgt af vinterrug medfører en stor N - udvaskning. Efterafgrøden gul sennep, sået omkring 20. august efter høst af rugen er ikke effektiv nok til at samle kløverens kvælstof op. Kvælstoffet vil sandsynligvis befinde sig i mellem 1 og 2 meters dybde næste forår. I denne dybde kan vårtricalen ikke komme ned og hente det. Lige nu spekulerer jeg på, om det er muligt at drysse vinterraps ud i rugen, når den radrenses sidste gang i starten af maj måned. Min bekymring er om rapsen vil blive for stor og generer rugen, inden den høstes.

Af praktiske gøremål lige nu er jeg ved at tømme en gammel spaltestald for byggematerialer og gammelt inventar, der har ligget og modnet i en hel del år.

Uge 44, Rugen er fremspiret

Det er altid spændende at se kornet spire frem, og følge den daglige vækst. I år kom rugen op i uge 42. Det var en rigtig kold uge med nattefrost, som satte sig sine spor på rugen i form af svedne bladspidser. Kornet er sået på 36 cm's rækkeafstand, så afgrøden kan blive radrenset til foråret. Der radrenses ikke i efteråret. Efterårsradrensning løsner jorden omkring rødderne, hvilket medfører at en periode med hård frost vil skade kornet.

Efterafgrøden med gul sennep gror endnu, selvom der har været nattefrost. Efterafgrøden har ikke imponeret dette efterår. Der er noget her, der skal forbedres næste år.

Uge 43, Tidslerne i engen er væk

Kvierne der gik i engen er for længst kommet hjem i en varm stald. De har været grundige til at afgræsse engen. På den høje del af arealet har der de sidste 4 - 5 år været en foruroligende masse tidsler. I år har der ikke været tidsler at se på arealet. Om det skyldtes tørke på et bestemt tidspunkt, eller kviernes grundige afgræsning vides ikke. Jeg forstår det ikke, men håber ikke, at tidslerne indfinder sig igen. De må også gerne forsvinde på de øvrige marker.

Uge 42, I sandkassen med legekammeraterne

Der er blevet sluppet af sammen med familien den forgangne uge. Sidst på ugen har legekammeraterne været på besøg. Vi har været nede ved den gamle flyvemaskine og grave efter stumper. Det blev til en pæn bunke forvredet jern, der nu skal rengøres og måske identificeres.

Uge 41, Sæsonen er snart forbi

Ugen er gået med vask og begyndende klargøring af maskinerne. Det er rart at få ordnet så meget som muligt på maskinerne inden vejret bliver for koldt, fugtig og mørkt. Den sidste halvdel af rødkløverudlægget er blevet afpudset. Det er lidt sent på året, og DMI lover nattefrost i næste uge, så afgrøden er ikke barberet helt i bund. Jeg har lige meldt mig til en temadag om økologisk planteproduktion uden brug af konventionel gødning afholdt senere i oktober.

Uge 40, Såning af rug

Umiddelbart efter pløjningen, i kapløb med en våd vejrudsigt, harves marken to gange og bliver sået med et kombisæt. Formålet med harvningen forud for såningen er at slå knolde i stykker på lerpletterne, trække kvik fri af jorden hvor der måtte være pletter med kvik, samt at jævne marken hvor den er ujævn efter en ikke al for god pløjning. Denne fremgangsmåde giver et rigtig godt såbed. Vi nåede at blive færdig med arbejdet i god tid inden regnen væltede ned i store mængder.

Uge 39, Stubharvning og pløjning

For at en pløjning af kløvermarken kan lade sig gøre, skal der harves vild og voldsomt. Rødkløver er meget vegetativt og den store halmmængde skal nedmuldes så godt som muligt. Dette arbejde besværliggøres af at halmen fra mejetærskeren er spredt meget dårligt og uensartet. Endvidere er der en del striber med meget lange stubbe. Der er noget her, der skal gøres bedre næste år. Det hele bliver ikke bedre af, at halmen er tør og ikke faldet sammen. Dette betyder en dårligere pløjning end ønsket. På halvdelen af arealet må forplovne undværes, for at pløjning overhovedet kan finde sted.

Uge 38, Høsten er i hus

Rødkløveren blev tærsket her i weekenden efter 10 dage på skår. Kløveren måtte godt have vejret flere dage, men en vejmelding der ikke længere lød på stabilt vejr, gjorde udslaget til at vi valgte at tærske arealet. Tærskningen blev foretaget af en kollega, der stillede med to store stærke maskiner. Rødkløverfrøene er meget besværlige at håndtere i tørreriet. Frøene vil ikke glide og danner bro hele tiden, så de skal have lidt hjælp. Marken efter hestebønne, hvor der var meget agerkål, har fået en let stubharvning og en efterfølgende tromling. Meningen med denne handling er at få agersennep frø til at spire inden pløjning skal finde sted.

Uge 37, Skårlægning

Vejret tegner til at blive mere stabilt, så vi har valgt at skårlægge rødkløveren. Skårlægningen foregår med en rapsskårlægger. Fordelen ved at benytte denne til opgaven er vinden der kan løfte afgrøden op inden afskæring. Vi forventer at leje hjælp til tærskningen, der gerne må foregå hurtigt, idet der ikke er så mange høstdage på denne årstid. Nu skal den først vejre 10 - 14 dage, inden den kan høstes.

Hestebønnerne er blevet høstet. Det var rart at få afgrøden væk, idet den var frygtelig beskidt. Hestebønne konkurrerer rigtig dårligt mod ukrudt i modningsfasen.

Som økolog er man aldrig bedre end sin dårligste mark set med de konventionelle kollegaers øjne.

Uge 36, Afpudsning

Halvdelen af arealet med kløverudlæg er blevet afpudset. Formålet er at genere rajgræs og kvik og fremme kløveren. Der er især græsser på de marker, hvor forfrugten er rajgræs til frø. Den gamle gyllebeholder skal rives ned efter 40-års tro tjeneste. Valget stod mellem en 10-årig beholder kontrol eller nedrivning. Det blev nedrivningsløsningen, der blev valgt. Beholderen benyttes ikke længere og renoveringsomkostningerne i forbindelse med godkendelse for en ny tiårig periode findes for store.

Uge 35, En våd uge

Høsten er slet ikke forbi. Der er hverken høstet hestebønne eller rødkløverfrø. Markerne med hestebønne er ikke nogen køn syn. Der er masser af ukrudt og man bliver i rigtig dårlig humør af at kigge på dem. Afgrøden konkurrerer rigtig dårligt mod ukrudt i modningsfasen, og jeg er glad for ikke skal dyrke denne afgrøde fremover. Rødkløveren derimod står faktisk rigtig pænt. Afpudsningen i starten af juni måned har haft en god effekt imod kamille og for den sags skyld også tidsler. Kløveren er generelt en meget sen afgrøde og det hele bliver forsinket yderligere som følge af afpudsningen. For at få afgrøden høstet skal vi have en stabil periode med højtryksvejr med fronter fra en østlig retning i sidste halvdel af september. Det må vi også snart have tilgode.

Uge 34, En travl uge

Det har været en hektisk uge med såning af efterafgrøder og høst af vårritricale mellem dage med regn. Efterafgrøden gul sennep blev sået i løbet af ugen. Der er anvendt 5 kg pr. ha. Afgrøden er sået oven i stubharvningen med såmaskinen. Årsagen til at anvende såmaskinen er at få en hurtig ensartet fremspiring af planterne, der effektivt får samlet nogle næringsstoffer sammen inden vinteren. Såfremt man drysser frøene ud med gødningsspreder eller andet overholder man loven, men man får en dårlig virkning af efterafgrøden, idet afgrøden fremspirer langsom, dårlig og uensartet.

Vårritricalen er blevet høstet. Den fylder godt i tørreriet, men vi har ikke i skrivende stund overblik over hverken m³ eller rumvægt. Halmen snittes som i de øvrige afgrøder, også selvom der er et kløverudlæg, der skal dyrkes frø på næste år. Udlæg tager ikke skade af snittet halm. Denne metode har vi anvendt i mange år uden problemer.

Uge 33, Stubharvning

Ugen er gået med stubharvning af marken hvor der var rug. Den har fået i alt 4 gange. Den lange stub sammen med det snittede halm gjorde det besværligt, at harve marken uden at slæbe halmen sammen i store bunker. For at få harven til at arbejde ordentligt, var det nødvendigt at køre uden vingeskær på harven. Såfremt det kunne lade sig gøre at køre med vingeskær, kunne jeg have sparet mindst 1 behandling af marken. Kvikken er trukket fri af jorden og visnet i det tørre vejr. Det er et godt tidspunkt at bekæmpe kvik i august. I den kommende uge skal der sås gul sennep på marken.

Uge 32, Rugen er høstet

Rugen er i løbet af ugen blevet høstet. Det har taget lang tid at høste afgrøden, idet der er rigtig meget halm det skal igennem maskinen. Kvaliteten burde være i orden og udbyttet vurderes til at ligge imellem 45 - 50 hkg pr. ha. Rugen er blæst ind i plantørrieriet og skal nedtørres til ca. 14 % vand hurtigst muligt. Afgrøden er høstet med et vandindhold på mellem 16 - 18 % vand.

-

Uge 31, Klar til høst

I juli er vårtricalen blevet godkendt ved marksyn. Vårtricalen står flot. Der er ingen gulrust, men derimod en smule fusarium. Rugen er ved at være klar til høst. Afgrøden vil blive tærsket i uge 32. Rødkløveren, der blev afpudset i slutningen af maj, er ved at blomstre. Det bliver en meget sen høst for kløverens vedkommende. Jeg stiller et meget stort spørgsmålstegn ved, om det er en god ide med afpudsningen. Tørreriet er rengjort og klar til høst. Rengøringen af tørreriet er det sidste arbejde der udføres inden høst. Det hænger sammen med, at det er det mest uinteressante arbejde der findes.

Uge 27, Det er tørt og meget varmt

Det er ikke let at få særligt meget fra hånden, når temperaturen sniger sig over 25 grader. Plantedirektoratet har været forbi i forbindelse med den årlige økologikontrol. Med hensyn til engarealerne har vi valgt at undlade at søge tilskud på de steder ved åen, hvor der kan stilles spørgsmål til græsdækket.

Det største ønske jeg har som planteavler er en ordentlig omgang vand. Det er meget tørt og afgrøderne tørster. Dette ønske blev opfyldt lørdag, da der sidst på eftermiddagen lige kom 29 mm. vand på 29 minutter. Aldrig har jeg oplevet et så voldsomt regnvejr.

Uge 26, Triticale står rigtig godt

Imellem hestebønnerne og rødkløveren er der anbragt honningbistader. Først skal bierne knokle med hestebønnerne og senere i rødkløveren. Når rødkløvermarken blomster, bliver der udsat flere bier til hjælp med bestøvningen.

Planteavlskonsulenten har været på besøg i ugens løb, og vi har gået afgrøderne igennem. Dette besøg medfører, at behandlingen imod rodukruddt gøres lidt mere skarp og indsatsen øges før pløjning af markerne og reduceres efter pløjning. Valget af efterafgrøde bliver i år en blanding af gul sennep og vinterraps. Formålet med vinterrapsen er at den i modsætning til sennep overvintrer. Det er især en fordel på den letteste del af jorden. Der blev også talt om en strategi for at reducere mængden af agerkål på en af markerne.

Vårtriticale af sorten Dublet står rigtig godt. Den er ingen rust eller andre sygdomme i afgrøden.

Uge 25, Vedligehold og studietur

Den gamle mejetærsker fra 1987 har været en tur ved smeden, hvor vi bl.a. har udskiftet en gennemgående aksel og nogle lejer til soldkassen. Mejetærskeren drillede meget sidste år på trods af et grundigt eftersyn før høst. Såfremt drillerierne fortsætter i år, vil maskinen blive skrottet, og høsten vil fremover blive en maskinstationsopgave.

Ugen har budt på en spændende studietur med fokus på rodukrudt og brødkorn. Vi var på Dalby Mølle, Jyndevad forsøgsstation og besøgte tre tyske landbrug. Der er meget inspiration at hente på nogle af de tyske landbrug. Der er også meget inspiration at hente hos sine kollegaer, som man får god tid til at diskutere med under en sådan tur.

Uge 24, Jeg hader agerkål

Den ene mark med hestebønner ser nogenlunde ud. Den anden mark med hestebønner er derimod en katastrofe at se på. Der er flere planter med agerkål end hestebønner. Agerkålen står i rækken sammen med afgrøden og er dermed umulig at bekæmpe med noget som helst. Såfremt der havde været korn på arealet, havde det været muligt, i et tidligt kornstadium, at kaste jord ind på kornrækken og derved tildække en del agerkål på kimbladsstadiet. Denne fremgangsmåde duer ikke i hestebønner, i det der går lang tid, inden planten begynder at strække sig. Lige nu går jeg og funderer over, om afgrøden på denne mark fremover skal være vintersæd, eller om der er en anden måde at nedbringe puljen af ukrudtsfrø i jorden. Surt er det at se på. Gode råd til udryddelse af agerkål modtages gerne.

Uge 23, Frømarken med rødkløver

Rødkløvermarken er i to etaper blevet afpudset med en skivehøster. Årsagen er en masse kamille og storkenæb. Ukrudtsplanterne er ikke særlig populære hos DLF/Trifolium. Formålet med den sene pudsning er, at vente til ukrudtet har udviklet blomsteranlæg og så håbe på, at ukrudtsplanterne bliver sat tilbage og måske i bedstefald ikke danner nye blomsteranlæg. Der var også overraskende mange tidsler på arealet. Jeg er rigtig spændt på at se effekten af afpudsningen. Kløveren var blevet så stor, at vi blev nød til at fjerne det afslåede materiale. Det blev til temmelig mange wrap baller. Ulempen ved denne form for ukrudtsbekæmpelse er en udsættelse af høsttidspunktet og måske en mindre frøsætning. På et mindre areal er behandlingen undladt. Så bliver det muligt at se konsekvenserne af behandlingen.

Uge 22, Engen ved Gudenåen

Indhegningen i engen er blevet gået efter i sømmene, og der er i ugens løb lukket kvier ud på arealet. Kvierne kommer fra en økologisk kollega. Det er skønt med græssende kreaturer i landskabet. I marken med hestebønner blomstrer agerkål provokerende i rækkerne hvor radrenserens skær af gode grunde ikke kommer.

Uge 21, 2009. Radrensning.

Ugens arbejde har stået på radrensning i vårritricale og hestebønner. Alle afgrøder har nu fået to gange, en tur hver vej. Det tørre vejr har været perfekt til rensningen, i det ukrudtet visner ret hurtig. Såfremt jorden var våd, ville ukrudtet efter at have sundet sig nogle dage blot gro videre. Nu skal afgrøden klare sig selv over for ukrudtet frem til høst.

Uge 20, 2009. En kort arbejdsuge.

Så kom der endeligt noget vand, i alt 30 m.m. Alt er smukt og meget frodigt lige nu. Plantedirektoratet synes, det kunne være en god ide at omlægge græsset på et lille engareal ved åen. Der er et råd, jeg har taget til mig. Arealet blev pudset ned, stubharvet 4 gange i det tørre vejr og nu pløjet. Min planteavlskonsulent har anbefalet at så en kløvergræsblanding indeholdende græsarten rajsvingel. Denne art skulle være mere robust end øvrige græsser.

Ugen har også budt på et rigtig godt kursus i kommunikation og medietræning på Koldkærgård. Det er spændende at lære noget nyt.

Uge 19, 2009. Nu er det altså rigtig tørt.

Nu kunne vi godt trænge til en ordentlig tår vand til vinterrugen, der gror med rekordfart. Ugen har budt på travlhed med radrensning af vårtriticalen. Ukrudtet vælter frem, men er meget sårbar overfor radrensningen i det tørre vejr. Når der dyrkes på rækker skal der radrenses, ellers vil ukrudtet hurtigt tage magten fra kulturafrøden. Der skal køres langsom når kornet ikke er længere fremme i væksten. Hastigheden er afgørende for hvor meget jord, der kastes ind mod kornrækken.

Uge 18, 2009. Sol og varme.

Solen og varmen har fået kløveren i gang. Der er også kommet gang i de mange kamiller, der er i kløvermarken. Det er planen lige nu, at halvdelen af marken skal afpudses midt i maj, og den sidste halvdel en uges tid senere. Afpudsningen skulle gerne gøre det af med eller svække kamille planterne.

Formålet med afpudsningen i to etaper, er at få to forskellige bestøvnings og høsttidspunkter. Altså en spredning af risikoen.

Hestebønnerne er fremspiret. De gror desværre meget langsomt i starten og konkurrerer meget dårligt mod ukrudtet. Der er i en af markerne meget agersennep. Agersennep er en besværlig ukrudtsplante at komme til livs.

Uge 17, 2009. fortrylleslen.

Vårtriticalen spirer frem. Det er så smukt at se på. Kløverudlægget, der er sået sammen med kornet, fremspirer også som det skal. Der er kun anvendt 2,5 kg kløverfrø pr. ha.

Uge 16, 2009. Radrensning af rugen.

Det haster med at få rugen rensat, idet afgrøden vokser med stor hast. Der er meget kvik i pletter og en del fuglegræs og agerstedmoder. Radrensningen har meget stor effekt på ukrudtet. En anden stor gevinst ved denne behandling er frigivelse af kvælstof til afgrøden. Jordløsningen (iltningen) fremmer sandsynligvis omsætningen i jorden til gavn for afgrøden. Det kunne være spændende at måle kvælstof effekten ved radrensning.

Uge 15, 2009. Såning af vårsæd.

Før vårtriticaleen bliver sået, blandes udsæden med kløverfrø. Der skal høstes frø på kløverudlægget i 2010. Det er besværligt at blande korn og frø, der bliver skovlet frem og tilbage 4 gange. Gennem årene har vi forsøgt forskellige udlægsmetoder. Metoden med at blande korn og frø før såning er den sikreste, og giver mulighed for efterfølgende radrensninger af afgrøden.

Uge 14, 2009. Kløverafgrøden.

Kløvermarken der blev høstet frø på i 2008 skal rives godt og grundig i stykker og halmen nedmuldes, før der er muligt at pløje marken. Halm fra kløvermarken er meget dødt og besværligt at arbejde med. Den nye kløvermark har endnu ikke startet væksten. Der skal mere varme til før denne afgrøde vil gro. Der er meget ukrudt, så marken skal sandsynligvis pudses sidst i april måned.

Uge 13, 2009. Husdyrgødning.

Vinterrugen står rigtig flot. Det er nogle kraftige planter, der på trods af kulden, så småt er i vækst. Husdyrgødningen er blevet udbragt uden de store køreskader.

Uge 12, 2009. Travlhed i marken.

Marken pløjes og harves herefter 2 -3 gange med det formål at trække kvik op. Forårssolen er rigtig god til at udtørre kvikken, der visse steder optræder massivt.

Uge 11, 2009. Det er forår!, jeg kan lugte det.

Der køres gylle ud på stubben efter efterafgrøden gul sennep. Umiddelbart efter gyllevognen nedharves gyllen og marken er herefter klar til forårsplojning. Marken skal filsås med vårtriticalen sorten Dublet, der dyrkes i fremavl. Sammen med vårtriticalen sås der et rødkløverudlæg. Dette udlæg, skal der høstes frø på i 2010.

Uge 7, 2009. Det er godt vejr til at ordne træ i.

Uge 4, 2009. Tid til foreningsarbejde.

Der tages i denne tid til en hel del møder i Økologisk Landsforening. Der er nogle spændende møder i forskellige udvalg, bl.a. om mulige visioner for økologisk landbrug i Danmark i 2022.

Uge 3, 2009. I fritiden graves der efter en gammel flyvemaskine.

På første billede er graveholdet en tur i sandkassen efter gamle vrage dele. Vi finder en del aluminium samt motordele i stål, der er forvredet til ukendelighed.

På det andet billede står Carl Otto med en flot motordel. Det er planen, at de fundne dele skal rengøres og identificeres, hvorefter vi laver en lille udstilling hjemme på gården. [Du kan se mange flere billeder fra opgravninger og af vragrester ved at klikke her.](#)

19. december 2008. "Strigle" forlader gården (den i maskinhuset).

Der kom lige en økologisk kollega forbi, der godt kunne bruge en strigle. Vi har aftalt at sælge vores, idet den ikke er anvendt i efterhånden mange år. Dette skyldtes at alle afgrøder sås på rækker og radrenses.

-

17. december 2008. Klubhus på flyvepladsen.

Brædstrup Flyveklub har købt et lille bjælkehus, der i fremtiden bl.a. skal tjene som samlingssted for klubbens medlemmer. Huset ankom til pladsen meget tidlig her til morgen.

15. december 2008. Gødningsregnskab og markplanlægning.

Der er i dag lavet og indsendt gødningsregnskab for gødningsåret 2007 / 2008. Desuden er der lavet markplan for 2009.